

ผลการดำเนินงาน / ระบุปัจจัยแห่งความสำเร็จ (Key Success Factor) / ปัญหาอุปสรรค/ข้อมูลเสนอแนะ กิจกรรมการผลิตโคเนื้อคุณภาพสูง(นิลอุบล) ครบวงจร จังหวัดอุบลราชธานี วัตถุประสงค์

- เพื่อพัฒนาการผลิตโคเนื้อคุณภาพสูงอย่างเป็นระบบและครบวงจร รองรับตัวชี้วัดการดำเนินโครงการ ส่งเสริมอาชีพปศุสัตว์ตามนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (โครงการยกระดับเครือข่ายโคเนื้อสู่ชุมชนอย่างยั่งยืน) ตั้งแต่กระบวนการผลิต การจัดการฟาร์ม มาตรฐานการเลี้ยง การแปรรูป จนถึงการตลาดโดยกิจกรรมการผลิตโคเนื้อคุณภาพสูง (นิลอุบล) ครบวงจร จะทำหน้าที่เป็นกลไกหลักในการเชื่อมโยงกิจกรรมต่าง ๆ ในโครงการ ตั้งแต่ต้นน้ำ (การผลิตและพัฒนาพันธุ์) รองรับตัวชี้วัดการผลิตสัตว์พันธุ์ดีโดยผสมเทียมของกรมศุลกากร กลางน้ำ (การขุนและการจัดการมาตรฐาน) ไปจนถึงปลายน้ำ (การแปรรูปและการตลาด) รวมทั้งกิจกรรมสนับสนุนด้านองค์ความรู้และการบริหารจัดการ เพื่อให้เกิดการพัฒนาเป็นห่วงโซ่คุณค่าโคเนื้อที่ครบวงจรและยั่งยืนในจังหวัดอุบลราชธานี
- เพื่อสร้างงาน สร้างอาชีพ และเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ อันจะนำไปสู่ความมั่นคงทางเศรษฐกิจของเกษตรกรและภาคปศุสัตว์ในพื้นที่.

ระยะเวลาดำเนินการ: ตุลาคม 2568 – มีนาคม 2569

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

1. มีความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายที่เข้มแข็ง ประกอบด้วยสำนักงานปศุสัตว์อำเภอทั้ง 25 อำเภอ ศูนย์วิจัยการผสมเทียมและเทคโนโลยีชีวภาพอุบลราชธานี ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์อุบลราชธานี เครือข่ายภาคเอกชน และเครือข่ายเกษตรกร
2. มีการสร้างการรับรู้เกี่ยวกับข้อดี ข้อจำกัด และผลตอบแทนจากการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์ “นิลอุบล” ให้แก่เกษตรกรอย่างชัดเจน ทำให้เกษตรกรเห็นถึงศักยภาพด้านราคาที่สูงกว่าทั่วไป และมีความสนใจเข้าร่วมเครือข่ายการเลี้ยงเพิ่มขึ้น
3. ส่งเสริมการสร้างช่องทางตลาดและการเข้าถึงตลาดให้กับเกษตรกรทั้งในเครือข่ายและรายย่อย เพื่อลดการพึ่งพาพ่อค้าคนกลาง
4. สนับสนุนน้ำเชื้อพันธุ์คุณภาพสูง เช่น แองกัส และวากิว ให้มีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการของโครงการ
5. ส่งเสริมความรู้ด้านการจัดการอาหารสัตว์ รวมทั้งการแนะนำสูตรอาหารที่เหมาะสม เพื่อควบคุมคุณภาพและรสชาติของเนื้อโคให้มีมาตรฐานสม่ำเสมอ
6. ผลักดันแนวนโยบายลดการนำเข้าโคจากต่างประเทศ พร้อมทั้งส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์นิลอุบลให้มีคุณภาพสูง สร้างเครือข่ายการผลิตที่เข้มแข็ง มีตลาดรองรับที่ชัดเจน และมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการบริโภคในพื้นที่
7. มีกลุ่มเครือข่ายผู้เลี้ยงโคขุนนิลอุบลที่มีความเข้มแข็ง มีศักยภาพในการพัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้แก่สมาชิกและผู้สนใจรายอื่นต่อไป.

ปัญหาและอุปสรรค

เกษตรกรบางรายหรือบางกลุ่มยังไม่สามารถเข้าถึงตลาดปลายทางได้โดยตรง เช่น ตลาดผู้บริโภคระดับพรีเมียม ผู้ประกอบการแปรรูป หรือผู้รับซื้อรายใหญ่ ส่งผลให้ต้องจำหน่ายโคผ่านพ่อค้าคนกลางเป็นหลัก ทำให้ราคาที่ได้รับต่ำกว่ามูลค่าที่แท้จริงของโคเนื้อคุณภาพ

นอกจากนี้ เกษตรกรบางรายยังขาดข้อมูลด้านความต้องการของตลาด มาตรฐานคุณภาพโคเนื้อที่ตลาดต้องการ รวมทั้งช่องทางการจำหน่ายที่หลากหลาย ส่งผลให้ไม่สามารถวางแผนการผลิตและการตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งการรวมกลุ่มของเกษตรกรในบางพื้นที่ยังไม่เข้มแข็งเพียงพอ ทำให้การต่อรองราคาและการเชื่อมโยงตลาดยังมีข้อจำกัด จึงเป็นอุปสรรคต่อการยกระดับราคาจำหน่ายโคเนื้อให้สอดคล้องกับคุณภาพและต้นทุนการเลี้ยงของเกษตรกร.

ข้อเสนอแนะ

1. เกษตรกรควรเริ่มปรับตัวโดยศึกษาข้อมูลความต้องการของตลาด และมาตรฐานโคเนื้อที่ตลาดต้องการ เพื่อให้สามารถวางแผนการเลี้ยงและการจำหน่ายได้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด
2. ส่งเสริมให้เกษตรกรเริ่มรวมกลุ่มหรือเข้าร่วมเครือข่ายผู้เลี้ยงโคเนื้อในพื้นที่ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงตลาดร่วมกัน
3. สนับสนุนให้เกษตรกรพัฒนาการจัดการฟาร์มและคุณภาพโคเนื้ออย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มมูลค่า และสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้รับซื้อในระยะเริ่มต้น.

ผลการดำเนินงาน

ภาพรวมผลการดำเนินงาน: ทุกกิจกรรมสามารถดำเนินการได้ครบถ้วนตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ดังนี้

1 กิจกรรมเหนี่ยวนำการเป็นสัตว์

ดำเนินการวางแผนการผสมพันธุ์โคเนื้อพันธุ์ “นิลอุบล” โดยใช้เทคโนโลยีการเหนี่ยวนำการเป็นสัตว์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผสมพันธุ์ และกำหนดช่วงเวลาการตั้งท้องของโคแม่พันธุ์ให้เหมาะสม

เป้าหมายจำนวน 300 ตัว

ผลการดำเนินการ 312 ตัว

สรุปได้ว่า กิจกรรมดังกล่าวสามารถดำเนินการได้ เกินกว่าเป้าหมายที่กำหนด และส่งผลให้เกิดผลผลิตลูกโคเนื้อเพิ่มขึ้นในพื้นที่

2 กิจกรรมติดตามลูกเกิด

ดำเนินการติดตามผลหลังการคลอดของแม่โคในโครงการ โดยตรวจสอบข้อมูลการคลอด อัตราการมีชีวิตรอดของลูกโค ตลอดจนสุขภาพของแม่โคและลูกโคแรกเกิด เพื่อประเมินผลการดำเนินงานและใช้ประกอบการบริหารจัดการโครงการให้มีประสิทธิภาพ

เป้าหมาย 150 ตัว ผลการดำเนินการ 167 ตัว ลูกโคเกิดเพศผู้ 107 ตัว ลูกโคเกิดเพศเมีย 60 ตัว

สรุปผล: การดำเนินกิจกรรมสามารถดำเนินการได้ เกินกว่าเป้าหมายที่กำหนด และมีอัตราการติดตามลูกโคเกิดครอบคลุมตามแผนงานของโครงการ.

3 กิจกรรมอาหารลดต้นทุน

ดำเนินการส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตและใช้วัตถุดิบอาหารสัตว์ที่มีอยู่ในท้องถิ่น เพื่อลดต้นทุนการเลี้ยงโคเนื้อ และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านอาหารสัตว์ในระดับฟาร์ม

เป้าหมายจำนวน 4 ครั้ง ผลการดำเนินการ 4 ครั้ง

สรุปผล: สามารถดำเนินกิจกรรมได้ครบถ้วนตามเป้าหมายที่กำหนด.

4 กิจกรรมเชื่อมโยงการตลาด

ดำเนินการสร้างเครือข่ายตลาดโคเนื้อคุณภาพ “นิลอุบล” ระหว่างเกษตรกร กลุ่มผู้เลี้ยงโคเนื้อ ผู้รวบรวม และผู้ประกอบการด้านปศุสัตว์ พร้อมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร เพื่อเพิ่มโอกาสทางการตลาดและสร้างความเข้มแข็งให้กับเครือข่ายการผลิตและการจำหน่ายโคเนื้อในพื้นที่

เป้าหมายจำนวน 3 ครั้ง ผลการดำเนินการ 3 ครั้ง ประกอบด้วยอำเภอวังสามสีบ อำเภอเดชอุดม และอำเภอนาเยีย ซึ่งเป็นสมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยงโคขุนนิลอุบล

สรุปผล: สามารถดำเนินกิจกรรมได้ครบถ้วนตามเป้าหมายที่กำหนด.

5 กิจกรรมติดตามให้คำแนะนำ

ดำเนินการลงพื้นที่ติดตามผลการดำเนินงานของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการอย่างต่อเนื่อง พร้อมให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางการปรับปรุงการเลี้ยงโคเนื้อ และร่วมแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำเนินกิจกรรมของเกษตรกร คำแนะนำสำหรับผู้เลี้ยงโค เพื่อสุขภาพโคที่ดีและเพิ่มผลผลิต ควรเน้นการจัดการโรงเรือนให้สะอาด ป้องกันโรคระบาด โดยเฉพาะโรคปากและเท้าเปื่อย ฉีดวัคซีนป้องกันโรคอย่างสม่ำเสมอ จัดหาอาหารที่มีคุณภาพและอาหารเสริม และหมั่นสังเกตอาการป่วย หากพบโคป่วยผิดปกติให้แจ้งเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ในพื้นที่ทันที

เป้าหมายจำนวน 6 ครั้ง ผลการดำเนินการ 6 ครั้ง

สรุปผล: สามารถดำเนินกิจกรรมได้ครบถ้วนตามเป้าหมายที่กำหนด.